

استفاده از حقوق؟ بنابراین این اصل را اگر مجلس قبول بکند آنوقت فردا هر کس این تقاضا را بکند مجلس هم باید رأی بدهد بنده از این نقطه نور عرض می کنم حالا اگر هنوز این دیگری باشد آن موضوع علیحده ای است ولی فقط به دلیل اینکه می خواهد با مور شخصی رسیدگی کنند نمی شود

رئیس - آقای سر کشیک زاده (اجازه)

سر کشیک زاده - بنده اجازه ام را با آقای دادگروا گذار می کنم

رئیس - آقای دادگر (اجازه)

نظام التولیة - اجازه می فرمائید

رئیس (خطاب با آقای دادگر) - آقای نام فرمائید آقای مخبر توضیح بدهند

نظام التولیة - ماده نظام نامه ای که در اینخصوص هنوز تهیه نشده و از این قبیل اجازه هام تا کنون خیلی داده شده و تا زگی ندارد و آذربایجان هم البته راهش دور است نزدیک که نیست و آقایان نمایندگان محترم هم ماشاءالله خیلی هستند بنابراین اشکالی ندارد

رئیس - آقایانی که مرخصی سه ماهه آقای امامی را از یازدهم خرداد تصویب می فرمایند قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. برای دستور جلسه سه شنبه پیشنهادهای رسیده است قرائت می شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای اعتبار - بنده پیشنهاد می کنم خبر کمیسیون بودجه راجع به مستمریات است و تلگراف در درجه اول جزو دستور شود

رضوی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

رضوی - با توضیحاتی که بنده در اول جلسه دادم و آنطوری که آقای فاطمی اظهار فرمودند گمان می کنم آن لایحه اتمام این لوایح مقدم تر است. قانون ممیزی بعقیده بنده اول قانونی است که باید در این مملکت معمول و مجری شود تا تکلیف مالیات بدهها و تکلیف بودجه مملکتی معلوم شود از این جهت است که بنده معتقدم آن لایحه مقدم تر است

رئیس - آقای اعتبار الدوله (اجازه)

اعتبار الدوله - بنده هم موافقم که قانون ممیزی جزو دستور شود ولی همانطور که آقای فاطمی اظهار فرمودند که لازم دارد و از طرف دیگر مستمریات سنه ۱۳۰۳ است و تلگراف را وزارت مالیه تابعال نیر داخه است و اگر آقایان ملاحظه فرموده باشند هم روزه در وزارت است و تلگراف جمعی زن و بچه جمع می شوند برای این جزئی حقوقاتی که دارند و بیچاره ها همینطور منظور و مطلق مانده اند و بنده تصور میکنم اگر آقایان موافقت

بفرمایند این مسأله چند دقیقه بیشتر طول ندارد چون آقایان همه از وضعیت این اشخاص مستحضرنند

رئیس - آقایانی که تقاضای آقای اعتبار الدوله را تصویب می فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

پیشنهاد آقای حائری زاده (بترتیب ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم راپرت کمیسیون بودجه نمره ۷۵۵ راجع به مدارس جزو دستور جلسه آتی باشد اول دستور

حائری زاده - در درجه دوم باشد

رئیس - آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - پیشنهاد بنده در درجه دوم باشد اشکالی ندارد چیزی است که حرفی در اطرافش زده نخواهد شد یک مستمری است که آقایان مشیر الدوله و مؤتمن الملک و معاضد السلطنه برای مدارس آنجا اختصاص داده اند و گمان نمیکنم چندان محتاج بصحبت زیاد باشد

رئیس - آقای فاطمی (اجازه)

فاطمی - بنده در اصل موضوع کاه لا موافقم ولی همانطور که در اول جلسه توضیح دادم تصور میکنم بهتر این است که لایحه بشویکها جزو دستور شود و تکلیفش معلوم شود بنده بی جهت عرض نمی کنم اینها فشار بدولت میآورند که تکلیفشانرا معلوم کنند و مدت کمی هم بیشتر به انقضاه کنتراشان باقی نمانده و البته اگر مجلس هم تصویب نکند باید اینها بدانند

بنابراین خوب است در درجه دوم لایحه بلشویکها باشد و در درجه سوم هم همین پیشنهاد که آقا کردند

رئیس - رأی می گیریم. آقایانی که پیشنهاد آقای حائری زاده را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

پیشنهاد آقای آقا شیخ جلال (بشرح آتی خوانده شد)

تقاضای نماینده شورائی قانون ممیزی جزو دستور جلسه سه شنبه باشد

رئیس - بفرمائید

آقا شیخ جلال - در درجه سوم باشد اگر وقت نشد جزو دستور جلسه بعد باشد

رئیس - رأی می گیریم بتقاضای آقای آقا شیخ جلال

آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

پیشنهاد دیگری از آقای کازرونی رسیده است ولی گمان نمیکنم دیگر وقتی باقی بماند

(مجلس نیم ساعت از ظهر گذشته ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا

منشی - م شهاب

منشی - دکتر احتشام طباطبائی

جلسه یکصد و هفتاد و هشتم صورت مشروح مجلس یوم سه شنبه دوازدهم خرداد ۱۳۰۴ مطابق دهم ذی قعدة ۱۳۴۳

(مجلس سه ساعت و ربع قبل از ظهر ریاست آقای میرزا حسین خان پیرنیا تشکیل گردید)

(صورت مجلس یکشنبه دهم را آقای آقا شیخ هادی طاهری قرائت نمودند)

رئیس - آقای حشمتی (اجازه)

حشمتی - قبل از دستور عرض دارم

رئیس - آقای نجات (اجازه)

نجات - بعد از صورت جلسه عرض دارم

رئیس - آقای رضوی (اجازه)

رضوی - در صورت مجلس آقای یحیی خان زنکنه را غایب بی اجازه نوشته بودند در صورتی که ایشان از کمیسیون اجازه خواسته بودند و تصویب هم شده

رئیس - آنکه تصویب شد مال سابق بود غیبت پررور را گویا کمیسیون اجازه نداده آقای شریعت زاده

(اجازه)

شریعت زاده - بعد از تصویب صورت جلسه عرض دارم

رئیس - نسبت بصورت جلسه مخالفی نیست؟

(گفته شد خیر)

رئیس - آقای حشمتی (اجازه)

حشمتی - از دوره چهارم تا کنون تقریباً چهار سال است موضوع امتیاز فقط شمال خاطر تمام ملت ایران بلکه خارجی هار را بخودش متوجه کرده است حالیه از فراریک شنبه میشود

کمیانی سینکله کناره گیری کرده و کناره گیری خود را اطلاع داده است. با اینکه از طرف ملت ایران از نقطه نظر خوش بینی فوق العاده که بدولت و ملت نجیب آمریکا داشته کمال تسهیل و مساعدت هم نسبت بان امتیاز بعمل آمده بود معذالک اینطور پیش آمد کرده است و چون این يك موضوع فوق العاده اقتصادی است برای

مملکت بنده نمیدانم دولت فعال ما چه در نظر گرفته است

در صورتیکه پیشنهادهای دیگری هم از طرف سایر کمیانیها و سرمایه داران آمریکائی راجع باین موضوع شده است بنده عقیده دارم بدولت تذکر داده شود با آن فعالیتی که در وجود رئیس محترم دولت موجود است

زودتر این مسئله را مطرح کنند و باین موضوع مهم اقتصادی مملکت خاتمه داده شود و تکلیف اینکار معلوم شود از دوره چهارم این مسئله باین دوره افتاد مدتی ماصرف وقت کردیم و مبالغی هم در اینباب متضرر شدیم

بیش از این دیگر مقتضی نیست اینکار همین طور عاقلان را بطل بماند

از دوره چهارم به پنجم و از دوره پنجم به ششم بیفتد و این سرمایه مهم مملکت ما باین فقر اقتصادی همینطور بماند

رئیس - آقای نجات (اجازه)

نجات - عرضی ندارم

رئیس - آقای شریعت زاده (اجازه)

شریعت زاده - آقایان نمایندگان محترم در نظر دارند بتعاقب بیانات که دائر بلزوم تعقیب زمام دارانیکه متهم بخیانت هستند وعده تقدیم لایحه قانونی دادم بعد از چندی لایحه قانونی معاکمه وزراء را که یکی از بهترین قوانین بود

در تحت ۶۷ ماده بامضاء عده از آقایان تقدیم کردم و در مجلس شورای ملی هم فرار شد کمیسیون خاصی برای دقت در این لایحه معین شود

چون کارهای مهمی در جریان بود این مسئله بتأخیر افتاد

ولی یقین دارم آقایان نمایندگان محترم با تصدیق با اهمیت این موضوع تصدیق خواهند فرمود که بایستی این کمیسیون تشکیل شود و نسبت باین لایحه مجلس پنجم تصمیمی اتخاذ کند

این است که از مقام محترم ریاست تقاضای کنم تصمیم راجع بانتخاب اعضاء کمیسیون اجراء بفرمائید

رئیس - چون قبلا تذکری داده نشده ممکن است روز پنجشنبه کمیسیون انتخاب شود

(پیشنهادی از طرف آقای حائری زاده بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در اول دستور بودجه مجلس شورای ملی مطرح شود

رئیس - مخالفی دارد؟

آقا میرزا سید احمد خان اعتبار

ملی بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

آقا میرزا سید احمد خان اعتبار -

بوده مجلس شورای ملی هذمه السنه است.

ولی آقایان اگر وقت فرمایند خواهند دید این مستمریات وزارت پست و تلگراف که جز دستورات مال سنه گذشته است و آقایان در اینصورت گمان می کنم تصدیق میفرمایند که او مقدم است

رئیس - آقایانی که تقاضای آقای حائری زاده را تصویب می کنند قیام بفرمایند

(هذمه برخاستند)
رئیس - تصویب نشد خبر کمیسیون بودجه راجع مستمریات وزارت پست و تلگراف از بابت ۱۳۰۳ مطرح است (شرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید - مبلغ هفده هزار و هفتصد و یک تومان و درقران و ششصد دینار مستمریات سنه ۱۳۰۳ وزارت پست و تلگراف را مطابق صورت های ضمیمه بطور موقت و برای سنه مزبور ازقرار تومانی یک تومان از محل اعتبار شهری و مستمریات ۱۳۰۳ مملکتی در صورت کافی نبودن آن از محل صرفه جوئی های ۱۳۰۲ مملکتی پرداخت نماید -

رئیس - آقای آقا شیخ فرج الله آقا شیخ فرج الله در لایحه پیشنهادی دولت نسبت به مستمریات دو سه عبارت نوشته شده یسگی این است که می نویسد اداری یک حقوقی بودند ولی چون مشمول قانون استخدام نیستند از اینجهت دولت در نظر گرفته برای اینها یک حقوق مستمری معین کنند

اساساً من یک عرضی دارم در قانون استخدام و در کلیه قوانین اهم از اینکه قوانین انبیاء و رسل و قوانین الهی باشد یا غیر آنها باشد

هیچ قانونی بنفع همه تمام نمی شود ملاحظه میفرمایند قانون انبیاء هم بر ضرر یک کسی هست قانون سارق بر ضرر سارق است

قانون بنفع تمام مردم نیست از این قانون استخدام یک ضررهائی متوجه مالیه شده است

مثلاً قبل از اینکه قانون استخدام وضع شود یک نفر منشی بود که این منشی از اول عمرش تا آخر عمرش در منشی گری باقی میماند

بسا بود در همان رتبه میبرد ترفیع رتبه نبود که دوسال بماند ترفیع رتبه داده شود

ونگ از اصل بحقوقش اضافه شود همچنین یک وزیر میاید یک دسته رامیآورد جزو خدمت بدم یک وزیر دیگری میاید آنها را بیرون میگیرد و دسته دیگری را

میآورد در مدتی که آن وزیر بود این دسته بیکار بودند

منتظر خدمت هم سابق معمول نبود که یک حقوقی به آنها بدهند

قانون استخدام یک اصل را معین کرد که یکده منتظرین خدمت درست کرد و گدشت اشخاصی که مشغول کار بوده اند و بیکار میشوند نباید بیجی گذاشت

ملاحظه فرمودید در بودجه سال گذشته معادل دویست هزار تومان بلکه متجاوز حقوق منتظرین خدمت وزارت خاها تصویب شد

از طرف دیگر ملاحظه فرمایید ترفیع رتبه مطابق قانون استخدام سالی چندر میشود

بنده با بعضی آقایان منجمله شاهزاده حساب کردم دیدم اگر بیست مرتبه ترفیع رتبه روی آن ۹ میلیون که حقوق مستخدمین کشوری است کشیده شود

حقوق مستخدمین کشوری هشتاد میلیون خواهد شد

حالا با این همه ضرر هائیکه از قانون استخدام داریم این قسمت راهم که نفع است میگویند چون بالنتیجه به ضعفا ضرر میزند بعنوان مستوری تقدیم مجلس کردیم

اعتقاد من در اینجا این است و پیشنهادی هم میکنم که یک طوری بشود که بضرر آنها تمام نشود و بودجه مملکتی هم اضافه شود

بقاعد من له الغنم فعلیه العرم هر کس نفی کرده ضررش را هم همان باید متحمل شود

بهر اینست محل پرداخت این قسم حقوق از تفاوت حقوق منتظرین خدمت و آنها که ترفیع رتبه دارند مقرر شود یعنی از حقوق هر کس که بر طبق قانون استخدام ترفیع رتبه پیدا کرده اشخاص منتظر خدمت که حقوق میگیرند به تناسب پرداخته شود که نه باین ضعفا ضرری وارد بیاید نه بر بودجه مملکت تعمیلی بشود

مغیر - در اینجا بنده گمان میکنم آقای آقا شیخ فرج الله درست آنصورت ضمیمه را ملاحظه فرموده اند که این فرمایشات را میفرمایند

والا این فرمایشاتی که فرمودند مربوط میکنند یک عده را میآورد

این لایحه که جز دستورات است نیست این راهم که فرمودند یک وزیر میاید یک عده را بیرون بنده از هر چه چیزی اطلاع ندارم ولی بر فرض فرمایش سرکار راهم که بخوایم قبول کنیم در وزارت پست و تلگراف این ترتیب معمول نبوده وزارت پست و تلگراف یکی از وزارت خانهای قدیمی است که نظامات در آنجا رسوبات قبل بر قرار بوده و در حقیقت یک وزارت خانه قانونی بوده است

بسیار میشوند نباید بیجی گذاشت

ملاحظه فرمودید در بودجه سال گذشته معادل دویست هزار تومان بلکه متجاوز حقوق منتظرین خدمت وزارت خاها تصویب شد

از طرف دیگر ملاحظه فرمایید ترفیع رتبه مطابق قانون استخدام سالی چندر میشود

بنده با بعضی آقایان منجمله شاهزاده حساب کردم دیدم اگر بیست مرتبه ترفیع رتبه روی آن ۹ میلیون که حقوق مستخدمین کشوری است کشیده شود

حقوق مستخدمین کشوری هشتاد میلیون خواهد شد

حالا با این همه ضرر هائیکه از قانون استخدام داریم این قسمت راهم که نفع است میگویند چون بالنتیجه به ضعفا ضرر میزند بعنوان مستوری تقدیم مجلس کردیم

اعتقاد من در اینجا این است و پیشنهادی هم میکنم که یک طوری بشود که بضرر آنها تمام نشود و بودجه مملکتی هم اضافه شود

بقاعد من له الغنم فعلیه العرم هر کس نفی کرده ضررش را هم همان باید متحمل شود

بهر اینست محل پرداخت این قسم حقوق از تفاوت حقوق منتظرین خدمت و آنها که ترفیع رتبه دارند مقرر شود یعنی از حقوق هر کس که بر طبق قانون استخدام ترفیع رتبه پیدا کرده اشخاص منتظر خدمت که حقوق میگیرند به تناسب پرداخته شود که نه باین ضعفا ضرری وارد بیاید نه بر بودجه مملکت تعمیلی بشود

مغیر - در اینجا بنده گمان میکنم آقای آقا شیخ فرج الله درست آنصورت ضمیمه را ملاحظه فرموده اند که این فرمایشات را میفرمایند

والا این فرمایشاتی که فرمودند مربوط میکنند یک عده را میآورد

نمیگرداند و بیجهت هم نمی شد کسی راز آنجا خارج کند و اگر ملاحظه بفرمایند بحق اعضاء وزارت پست و تلگراف خواهید دید که پس از یک خدمات طولانی یک اضافه حقوقهای مختصر بآنها داده میشده و یک نفر که الان در وزارت پست و تلگراف باشد که صد و پنجاه یا صد و چهل تومان حقوق داشته باشد

اولا این نادر است و بعد هم در نتیجه چهل یا چهل و پنج یاسی سال خدمت میباشد

اما این موضوعی که امروز جزو دستور است اگر صورت راملحظه فرموده بودید و باشخاصش مراجعه میفرمودید گمان میکنم اصلا این ایراد را نمی فرمودید

بعلاوه این مبلغ از محل مستمری و شهریه ها هم هست و از یک محل جدیدی تصویب نمی فرمایند این اشخاص هم در اینجا هستند هیچکدام نیستند که از پانزده سال بیست سال کمتر خدمت کرده باشند تا برویم بالا اشخاص پنجاه ساله و شصت ساله و اشخاص هستند که بیست و دوسال بیست و سه بیست و چهار بیست و هفت سال زیادتر و کمتر در این وزارتخانه خدمت کرده اند و همانطور که عرض کردم

سابقاً در وزارت پست و تلگراف یک نظاماتی برقرار بود که اگر اشخاص بعد تقاعد می رسیدند یا میمردند و ورثه آنها چیزی نداشتند یک مختصر مستمری در حق آنها برقرار میشد چنانکه اگر بصورت ملاحظه بفرمایند خواهید دید این مستمریات فوق العاده نیست سه تومان و چهار تومان و پنج تومان است اینها صد و نود و یک نفر هستند و یکی دو تا نیستند که تصور فرمودید

دیگر اینکه فرمودید من با اینها مخالف نیستم اما خوبست از محل حقوق منتظرین خدمت و آنها یک ترفیع رتبه پیدا کرده اند بدهند

بنده نفهیدم این فرمایش راز روی چه اصلی فرمودید ؟ یک کسی که بموجب قانون استخدامی که مجلس وضع کرده حقاً و قانوناً ترفیع رتبه پیدا کرده حالا باید از محل آنها بردارند مستوری بدهند به آنهائی که سالهای سال بدولت خدمت کرده اند

این را بنده نفهیدم از روی چه اصلی فرمودید ؟ یک کسی که بموجب قانون استخدامی که مجلس وضع کرده حقاً و قانوناً ترفیع رتبه پیدا کرده حالا باید از محل آنها بردارند مستوری بدهند به آنهائی که سالهای سال بدولت خدمت کرده اند

این را بنده نفهیدم از روی چه اصلی فرمودید ؟ یک کسی که بموجب قانون استخدامی که مجلس وضع کرده حقاً و قانوناً ترفیع رتبه پیدا کرده حالا باید از محل آنها بردارند مستوری بدهند به آنهائی که سالهای سال بدولت خدمت کرده اند

اینطور نیست که هر کس آنجا رفته باشد سهل و ساد یک ورقه دستش بدهند آقا شما منتظر خدمت هستید و یک مبلغ هم

میکنم

همه آقایان از این موضوع مطلع باشند ولی برای اطلاع عرض میکنم وزارت پست و تلگراف یک نظامات دیگر قوانینی داشته و آنچه هم در حق اینها منظور شده بموجب همان نظامات بوده است بعلاوه وزارت پست و تلگراف در نظر گرفته است که با این قانونی است ولی یک لایحه جدیدی بمجلس خواهند آورد که این مبلغ را از پانزده سال بیست سال کمتر خدمت کرده باشند تا برویم بالا اشخاص پنجاه ساله و شصت ساله و اشخاص هستند که بیست و دوسال بیست و سه بیست و چهار بیست و هفت سال زیادتر و کمتر در این وزارتخانه خدمت کرده اند و همانطور که عرض کردم

آقایانیکه ماده واحده را تصویب می کنند ورقه سفید والا ورقه کبود خواهند داد (اخذ و استخراج آراء بعمل آمده و نتیجه اینطور حاصل شد)

عده حاضر ۱۰۷
ورقه سفید علامت قبول ۷۹
ورقه کبود علامت رد ۳
رئیس - عده حاضر ۱۰۷ با ۷۹ رأی تصویب شد

اسامی موافقین آقایان و آقا میرزا سید احمد احتشام - علانی - سلطان ابراهیم خان افخمی - محمد ولی میرزا - آقا میرزا شهاب الدین - سالار اشرف - ارباب کیخسرو رهنما - آقا سید حسن اجاق - دکتر آقایان سید احمد بهبهانی - آقا سید ملاه الدین بهبهانی - آقا میرزا محمود خان وحید - آقا رضا مهدوی - دیوان بیگی - امیر حسین خان بقیتاری - ناصر ندامانی - سلیمان میرزا آقا سید احمد خان اعتبار - آقا میرزا حسن خان پیرنیا - آقا میرزا شکر الله خان قوام صدری - آقا میرزا رضا خان حکمت - آقا میرزا احمد خان انابکی - حاج سید عبدالعلی دیا - طهرانی - صدرانی - سهراب زاده کی استوان - آقا میرزا عبدالله خان معتمد سهرابخان - اسکندری - خواجهی - حبیب الله خان شادلو

حاجی میرزا اسد الله خان - هرزی - شریعتدار آقا میرزا محمد خان معظمی - آقا شیخ هادی طاهری - زاهدی - آقا میرزا حسین خان دادگر - تدین - آقا میرزا عبدالحسین صدره شریعت زاده - دکتر امیر خان واعظ - آقا میرزا محمد خان مصدق - غلام حسین میرزا - آقا سید مهدیخان فاطمی حاج شیخ عبدالرحمن - دستغیب ایزدی فتح الله خان اکبر - بهرامی - بیات - آقا میرزا علیخان خطیبی - اسمعیل خان وکیل آقا سید مصطفی بهبهانی - آشتیانی - عباس میرزا فیروز نجات - آقا شیخ محمد تقی ذوالقدر - شیروانی - اکبر - میرزا - داور - هایم - عظیمی - آقا میرزا سید حسن کاشانی - آقا رضا تجدد - صدر العلماء مفتی - ابوالحسن خان پیرنیا - حاج حسن آقای ملک - آقا میرزا اسمعیل خان اصانلو - آقا سید ابراهیم ضیاء - آقا میرزا صادق خان اکبر شیخ الاسلام ملایری - ضیاء الاطباء - قائم مقام

اسامی مخالفین - آقا شیخ محمد علی الدوتی - آقا سید محمد رضای مساوات - جهانشاهی

رئیس - پیشنهاد آقای حائری زاده قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)
بنده پیشنهاد می کنم بودجه مجلس شورای ملی جزو دستور شود درجه دوم

رئیس - پیشنهاد آقای حائری زاده قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)
بنده پیشنهاد می کنم بودجه مجلس شورای ملی جزو دستور شود درجه دوم

رئیس - پیشنهاد آقای حائری زاده قرائت میشود

بنده پیشنهاد می کنم بودجه مجلس شورای ملی جزو دستور شود درجه دوم

رئیس - پیشنهاد می کنم بودجه مجلس شورای ملی جزو دستور شود درجه دوم

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد - مذاکرات راجع بکنایات است آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - آقایان توجه می کنند بنده از چه نقطه نظر می خواهم مخالفت با بودجه مجلس نکنم حالا بعرض آقایان میرسانم بنده از اداره مباشرت اطلاع کامل تحصیل نکردم و نمی دانستم امروز بودجه جزء دستور میشود تا تحقیقات کاملی از اداره مباشرت با از مخبر بکنم که قانع شوم و در مقام مخالفت برسانم ولی چون بفتناً جزء دستور واقع شد اینست که بصورت مخالفت عرض می کنم تمام آقایان میدانند دوره پنجم است و سال آخر دوره پنجم است در دوره اول مجلس شورای ملی بودجه برایش مرتب نشد برای آن قضایا و اتفاقاتی که ما همه دیدیم و مستحضرم - در دوره دوم بودجه برای مجلس شورای ملی تنظیم شد این جا بنده چیزهایی که عرض کردم با کمال قوت قلب و بدون ملاحظه عرض می کنم و از هیچکس هم بحول وقوه الهی ترس ندارم آنچه می فهمم می گویم نهایت آقایان شاید نخواهند بگویند

ولی بنده می گویم بروید بودجه دوره دوم وسوم و چهارم را به بینید این یکسال از دوره پنجم راهم نگاه کنید - علت تغییر دادن بودجه از آن وضع مرتب باین وضع برای چه بوده است جرأت باید بدست ما باشد و بدستور و نظریات ما باشد آقایان همه می دانیم مملکت ایران یک مملکتی است که دهر خانه که باز باشد صاحبان آن خانه ناچارند اشخاص رعایت کنند

مملکت ایران هنوز یک مملکتی نشده که عواطف زبیرا برود و غیر از مشغصات و خود پرستی چیزی نماند اگر تعبیر غلط می کنم بمن حمله نکنید که چرا حمله بمن می کنم

بنده عرض می کنم نشوونمای ما در یک مملکتی شده است که عواطف و احساسات هست عواطف دادن و بخشیدن در ما هست غالباً لویایی که پیشنهاد می شود از روی عواطف هست لویایح شهری و مستوری رأی می دهید در صورتی که بودجه مملکتی است و از خزانه ملت است ما چون دل ما نسوخته است از خزانه ملت رأی می دهیم اما آنچه چیزی که مال خودمان است از دستمان در برود جرأت و کلا تا بحال وارد میشود در یک مجلسی و به اجازه و کلا بقرا داده می شد

من نمی دانم از روی چه نظریاتی ما می خواهیم رقم بکنیم؟ مجلس شورای ملی کجایش غیر رقم است؟ کدام اداره مرتب و منظم تر از این جا است؟ بنده نمی خواهم اظهار شجاعت کنم خیر بنده خیلی مفتخرم

بنده عرض می کنم نشوونمای ما در یک مملکتی شده است که عواطف و احساسات هست عواطف دادن و بخشیدن در ما هست غالباً لویایی که پیشنهاد می شود از روی عواطف هست لویایح شهری و مستوری رأی می دهید در صورتی که بودجه مملکتی است و از خزانه ملت است ما چون دل ما نسوخته است از خزانه ملت رأی می دهیم اما آنچه چیزی که مال خودمان است از دستمان در برود جرأت و کلا تا بحال وارد میشود در یک مجلسی و به اجازه و کلا بقرا داده می شد

من نمی دانم از روی چه نظریاتی ما می خواهیم رقم بکنیم؟ مجلس شورای ملی کجایش غیر رقم است؟ کدام اداره مرتب و منظم تر از این جا است؟ بنده نمی خواهم اظهار شجاعت کنم خیر بنده خیلی مفتخرم

بنده عرض می کنم نشوونمای ما در یک مملکتی شده است که عواطف و احساسات هست عواطف دادن و بخشیدن در ما هست غالباً لویایی که پیشنهاد می شود از روی عواطف هست لویایح شهری و مستوری رأی می دهید در صورتی که بودجه مملکتی است و از خزانه ملت است ما چون دل ما نسوخته است از خزانه ملت رأی می دهیم اما آنچه چیزی که مال خودمان است از دستمان در برود جرأت و کلا تا بحال وارد میشود در یک مجلسی و به اجازه و کلا بقرا داده می شد

من نمی دانم از روی چه نظریاتی ما می خواهیم رقم بکنیم؟ مجلس شورای ملی کجایش غیر رقم است؟ کدام اداره مرتب و منظم تر از این جا است؟ بنده نمی خواهم اظهار شجاعت کنم خیر بنده خیلی مفتخرم

بنده عرض می کنم نشوونمای ما در یک مملکتی شده است که عواطف و احساسات هست عواطف دادن و بخشیدن در ما هست غالباً لویایی که پیشنهاد می شود از روی عواطف هست لویایح شهری و مستوری رأی می دهید در صورتی که بودجه مملکتی است و از خزانه ملت است ما چون دل ما نسوخته است از خزانه ملت رأی می دهیم اما آنچه چیزی که مال خودمان است از دستمان در برود جرأت و کلا تا بحال وارد میشود در یک مجلسی و به اجازه و کلا بقرا داده می شد

من نمی دانم از روی چه نظریاتی ما می خواهیم رقم بکنیم؟ مجلس شورای ملی کجایش غیر رقم است؟ کدام اداره مرتب و منظم تر از این جا است؟ بنده نمی خواهم اظهار شجاعت کنم خیر بنده خیلی مفتخرم

و ادنی و کینم ولی حیثیات و احترامات مجلس را بنده هیچوقت نمی توانم صرف نظر کنم

بنده عرض می کنم یک جرأتی بود در تحت آن جرأتم روضه می خواندیم (آقایان برخلاف روضه خوانی که نیستند) بقرا می دادند (برخلاف قرا ام که نیستند) بنده نمی خواهم هر روز در این جا بنایم یک لایحه بگذرانم آنوقت لایحه برود در هزار - سوراخ بگردد تا برسد بخزانه داری برای خاطر این که صد تومان یا دویست تومان به این فقراتی که حمله میاورند بمجلس بدهند جرأت و کلا جزو جرأتی دیگر نبوده است بیک ترتیب خاصی بوده به بینید برای وکلای مجلس دیگر کرد اینجا چه اهمیتی هست چه آزادیهای هست ملای روی می میگوید یک سوراخ دعا گم کرده

بلی باید مالیه مملکت راجع آوری کرد اما کجا ؟ یک دفعه بیائیم سیصد هزار تومان چهار صد هزار تومان رأی بدهیم اما در یک چائی که تمام مردم متوجه هستند که درباره آنها یک اعانتی بکنیم و پنج تومان و ده تومان بآنها برسانیم حتی اگر بود این سوراخ و آن سوراخ خزانه بنده مخالفم شیروانی - اینطور نیست ماده چهار را ملاحظه کنید

آقا سید یعقوب - هست تعیین مطالعه نمی کند - این است درد که آقایان مطالعه نمی کنند می گویند این طور نیست دیدید بود - این یک مسئله که بنده جداً برای حیثیت مجلس عرض می کنم با این ترتیبی که به حیثیت مقام ملی و اداره قانونی تقنینیه بر می خورد مانعی توایم قوانینشان را پیش بدیم حالا آقای حائری زاده بلند میشوند می گویند من هم چو جمع آوری کردم و مملکت را از بحران اقتصادی نجات دادم لیکن این بحران اقتصادی نیست این در مواد معینه خرج میشد و تصویب تمام ما ها هم بود

بنده میتوانم قسم بخورم هیچ خرجی بهتر از این مخارج نبود

این یک مسئله دیگر

بنده نمیدانم

بکمیسیون محاسبات عرض کنم پایه اداره مباشرت یا بهیئت رئیس

بنده ملاحظه میکنم دو اداره در این مجلس هست یکی اداره تقنینیه و یکی هم مباشرت اداره تقنینیه عبارت از اداره تجربیات است و یکی هم اداره مباشرت است

در اداره تقنینیه بحسب موادی که اینجا مرتب شده تفاوت حقوق برایشان معین کرده اند و حق هم هست برای این که باید تمام وزارتخانه ها و ادارات بدهند که

هیچ جا بیشتر از مجلس زحمت نمیکشند و دلیلش اینست که از اذان صبح تا ساعت پنج ما گرفتاریم

ما گرفتاریم

مجلس داریم

کمیسیون داریم

اجتماعات داریم

قهر اما که گرفتاریم اداره مباشرت و تقنینیه هم گرفتارند

ساق هم که مسئله آخرت خوشحال بودند اینجا صحبت آخرت هم نیست که بگویم اداره تقنینیه البته خدمت می کند این برای وقتی است که تمام مملکت البته خدمت کنند

از اداره تقنینیه تا اندازه ملاحظه شده است ولی اداره مباشرت و این بیخدهتها که بنده عقیده دارم هیچ اداره باین طور مرتب نیست حالا اگر آقایان به اینها انعام داده اند ولی بنده که تا بجار یک پول بآنها ندهادم

بکنفران نمایندگان - صحیح است

آقا سید یعقوب - نه اینکه ندادام شما هم ندادید اینها زهر جهت منزه اند و از اذان صبح تا ساعت پنج که فتا ندوقتی اوقات این مستخدمین را ملاحظه نماید با مستخدمین سایر وزارتخانه ها ملاحظه میفرمایند که کار را سه قسمت بکنید یک قسمت را آنها میکنند باقی را اینها

اینها صبح گرفتارند عصر گرفتارند شب هم گرفتارند

در صورتیکه کار مستخدمین وزارتخانه ها روزی شش ساعت پنج ساعت است

بین الزنگین است

از اول زنگی که میزنند می آیند تا آن زنگی که مستخدم خارج می شود شش ساعت است و اگر کسی در وزارتخانه ها برود میدانند در واقع اگر خیلی کار بکنند سه ساعت هم نخواهد شد لکن مستخدمین مجلس (اینکه عرض میکنم درم رأی و مشهد همه آقایان است) از اذان صبح تا ساعت پنج از شب گذشته گرفتارند لکن مستخدمین مجلس (اینکه عرض میکنم مباشرت چرالینطور مته بخشاش گذاشته اند و چطور شده هیئت رئیس ملاحظه نکرده است

بیک جهامتی که قریب پنجاه شصت نفر هستند و از روی یک صمیمیتی دارند خدمت می کنند ما در مقابل خدمت باید اجرت بدهیم

فعلالموقعی است که در مقابل خدمت اجرت دنیوی داده میشود بلی اگر خدمت را کمتر کنند و یک دست دیگر هم بیآورند که از صبح تا ساعت پنج از شب گذشته گرفتار نباشند یک مسئله است ولی از روی عدل و انصاف قضاوت کنید

در اداره تقنینیه یک ملاحظاتی کرده اند علت اینکه درباره آنها ملاحظه نکرده اند چه چیز است - چون قلم در دستشان نیست؟ ما نباید کسی را ملاحظه بکنیم که قلم در دستش است؟ اینهم یکی از ایرادهای بنده است باین بودجه

بغود نگرته بود اجزاء دفتری هم دوسال بود که اضافه حقوقی بآنها داده نشده بود و اختلاف باین زحمانی که داشتند مقتضی بود که اضافه حقوقی بآنها داده شود هیئت رئیسه سابق و مباشرین سابق در این باب تصمیماتی گرفته بودند و یک اضافه حقوقی هم در بودجه منظور کرده بودند چون بنده نظری برای زیاد کردن کم کردنش نداشتم و آقایان هم تصدیق گرفته بودند بنده در این باب مخالفتی نکردم مستخدمین جزء هم که مقیمه من خجالت دارم از آنها و فرمایش آقای آقا سید یعقوب راجع تصدیق میکنم که زحمات آنها زیاد است ولی این تبعیضی که راجع مستخدمین جزء شده است

آقای ارباب فرمودند چون در سال گذشته یک اضافه حقوقی بآنها داده شده بود و آن حد اکثری که در اداره مباشرت برای حقوق آنها منظور شده اگر خواسته باشیم امسال هم بآنها اضافه حقوق بدهیم معلوم نیست بکجا میرسد از این جهت یک حال وقفه پیدا شد راجع به موضوع مطبوعه هم که آقای مصدق السلطنه فرمودند اگر نظرشان از بودجه مجلس مجزا کردند بنده آنوقت عضو کمیسیون محاسبات بودم و آنوقت این نظر را داشتم ولی آقای رئیس در مجلس اعتراض فرمودند که جزء بودجه مجلس است مجلس هم با نظر آقای رئیس موافقت کرد در این موقع هم که اداره مباشرت بودجه را تنظیم کرده بود بودجه مطبوعه را هم جز بودجه مجلس آورده بود حقیقتاً مستخدمین که مجلس فقط کارهای خودش را بکنند و یک مطبوعه کوچکی کافی است که فقط لوابیح خودش را چاپ کند

ولی نظر باینکه مجلس چهارم اعتباری داده بود زحمانی آقای ارباب متحمل شده بودند تصدیق می فرمائید تا مجلس یک تکلیفی برای اینکار معین نکنند مباشرین نمیتوانند خودشان یک مؤسسه را تعطیل کنند اگر مجلس شورای ملی با نظر بنده و سایر مباشرین موافق باشد که مطبوعه منحصر باشد بیک ماشین کوچکی که کارهای خودش را اداره بکنند حرفی ندارم

ولی باید مجلس تکلیف یک مطبوعه که در سنوات پیش اعتبار برای خریدش و برای تعمیر و ساختمان و نگاهداریش داده است معلوم کند

مخیر - آقای حائری زاده در بابان صحبتشان مخالف بودند بنده ناچارم دفاع کنم عرض میکنم اعتراضاتی که آقای مصدق السلطنه راجع به مطبوعه مجلس فرمودند مطبوعه مجلس اعتباراتش در سنوات گذشته جزو بودجه بخرج آمده و وکلای رای داده اند ماشین و ادوات و آلاتی که لازم بود

خریداری بشود - آروزاین کار از نقطه نظر اقتصادی صرفه دارد باینکه در این یک بحث علیحدگی است که ما در خارج بنشینیم آقای مصدق - السلطنه حل کنیم

مطبوعه مجلس شورای ملی علاوه بر اینکه صرفه دارد و آنطور که آقای شخصیت دادند نیست امروز یک خدمت بزرگی را انجام میدهد که تا بجا در ایران سابقه نداشته و آن مسئله تمبر است آقایان از این غافلند که تمبر است ایران در مالک بیگانه طبع میشود است بی آنکه ما بدانیم کلیشه این تمبر دست کیست و کی صحت آنرا تصدیق می کنند آیا در بازارهای دنیا قبل از آنکه تمبر ماهوز بمملکتان وارد شده باشد به عرض بیع گذارده میشود یا نه ؟

امروز مطبوعه مجلس با همین ماشینهایی که ملاحظه می فرمائید تمبر چاپ میکنند و تفاوت این لافاقل برای مملکت خیلی زیاد است ما سابق بول زیاد می دادیم میردند در هارلن و در آنجا در یک مطبوعه گوماند می دادند

شاید در بعضی مواقع هم دولت ایران مأمور فوق العاده هم می فرستاد برای طبع تمبر که نظارت داشته باشد آنوقت این تمبر که بقیمت گزاف وارد میشد و امروز دولت این تمبر را طبع می کند و از این جهت برای مملکت یک افتخاری است و گذشته از این است و یک مالیاتی که دولت برای خرید ادوات و آلات و ماشینها تخصیص داده و وارد شده اینها را دیگر نمی شود دور انداخت

حالا آمدیم مطبوعه مجلس را معدود کردیم بیک مطبوعه کوچک که سکارهای خودش را بکند و لوابیح خودش را چاپ کند دولت از این پولی که داده است که صرف نظر نخواهد کرد و در نتیجه این مطبوعه از مجلس بیرون میرود و آنوقت لطمه بدی بسایر مطابع می خورد که بنده هم با این مخالفم

امروز مطبوعه مجلس جز اینکار تمبر و یک قسمت اوراقی که دولت می آورد و کتاب طبع نمی کند و اوراق تجارتی قبول نمی کند و از لحاظ اینکه سایر مطابع ضرر وارد نباید عقیده بنده است که اگر ما بخواهیم مطبوعه مجلس را محدود بکنیم و کوچک بکنیم و این مطبوعه را بیرون بدهیم و در نتیجه تمام کارهای سایر مطابع را تصاحب خواهد کرد و تمام مطابع دیگر از بین میرود و علاوه یک همچو مؤسسه که یک خدمت گرانهائی را که طبع تمبر باشد انجام می دهد نمی تواند محدود باشد و بایستی دولت از آن استفاده کند و منظور شده بود

مباشرین یک اشخاصی هستند که از طرف مجلس انتخاب شده اند و تکلیفشان این است که بودجه را تنظیم کنند و تقدیم کنند راجع به جرائم یک رای خصوصی بدهند بهتر این است که دخل و خرجش جزء بودجه کل بیاند

اداره مباشرت رفع این درد سر را از خودش بکند این بود که آن هارا جزء بودجه آورد حالا بازم بسته نظر آقایان و کلا است و اینجا اداره مباشرت دفاعی ندارد و آقایان میل دارند قبول فرمایند میل ندارند قبول نکنند راجع تفاوت حقوق اینجا آقای حائری زاده فرمودند که بنده عرض کرده ام بعقوب مستخدمین جزء افزوده شده است بنده همچو چیزی عرض نکردم این مستخدمین بطور کلی دو سال بود سکه هیچ اضافه حقوق نداشتند در موقع تنظیم بودجه امسال مذاکره شد که چه بشود برای کارکنان دفتری و تحریری در نظر گرفته شد که چون قانون استخدام اداری مجلس تقدیم است همان را مدرک قرار بدهند و از روی آن زمینه سازی بکنند

چون سال سوم است و باید اضافه حقوقی داد و از روی همان اضافه حقوق داده شود

در هیئت رئیسه هم همین طور تصویب شد و هیئت رئیسه نسبت با جواز دفتری اداره تقیه و مباشرت همین کار را کرد راجع به مستخدمین جزء در ماده پنجاه و دو قانون استخدامی که از طرف کمیسیون پیشنهاد شده بود نوشته شده است که راجع به مستخدمین جزء هیئت رئیسه قواعیدی را منظور و ترتیب خواهد داد و در قانون چیزی منظور نشده بود

استفاده دولت موجب ضرر مطابع نخواهد بود - آقای ارباب کیخسرو (اجازه) شیروانی - موافقید یا مخالف؟ ارباب کیخسرو - بنده مدافعم نظامنامه

ارباب کیخسرو - مذاکره ای که این راجع به بودجه مجلس شد چندین وقت بود و از این غافلند که تمبر است ایران در مالک بیگانه طبع میشود است بی آنکه ما بدانیم کلیشه این تمبر دست کیست و کی صحت آنرا تصدیق می کنند آیا در بازارهای دنیا قبل از آنکه تمبر ماهوز بمملکتان وارد شده باشد به عرض بیع گذارده میشود یا نه ؟

مباشرین یک اشخاصی هستند که از طرف مجلس انتخاب شده اند و تکلیفشان این است که بودجه را تنظیم کنند و تقدیم کنند راجع به جرائم یک رای خصوصی بدهند بهتر این است که دخل و خرجش جزء بودجه کل بیاند

اداره مباشرت رفع این درد سر را از خودش بکند این بود که آن هارا جزء بودجه آورد حالا بازم بسته نظر آقایان و کلا است و اینجا اداره مباشرت دفاعی ندارد و آقایان میل دارند قبول فرمایند میل ندارند قبول نکنند راجع تفاوت حقوق اینجا آقای حائری زاده فرمودند که بنده عرض کرده ام بعقوب مستخدمین جزء افزوده شده است بنده همچو چیزی عرض نکردم این مستخدمین بطور کلی دو سال بود سکه هیچ اضافه حقوق نداشتند در موقع تنظیم بودجه امسال مذاکره شد که چه بشود برای کارکنان دفتری و تحریری در نظر گرفته شد که چون قانون استخدام اداری مجلس تقدیم است همان را مدرک قرار بدهند و از روی آن زمینه سازی بکنند

چون سال سوم است و باید اضافه حقوقی داد و از روی همان اضافه حقوق داده شود

در هیئت رئیسه هم همین طور تصویب شد و هیئت رئیسه نسبت با جواز دفتری اداره تقیه و مباشرت همین کار را کرد راجع به مستخدمین جزء در ماده پنجاه و دو قانون استخدامی که از طرف کمیسیون پیشنهاد شده بود نوشته شده است که راجع به مستخدمین جزء هیئت رئیسه قواعیدی را منظور و ترتیب خواهد داد و در قانون چیزی منظور نشده بود

هفت هزار و نهصد و هجده تومان و پنجقران و نوزده شاهی هوائ آن بوده و در مقابل هزار و چهارصد و سی و دو تومان دو عباسی معارفش بوده موه هزار و صد و هفتاد و چهار تومان و هشت قران چهار عباسی بابت حقوق بوده است که جمعا پنجاه و چهار صد و شش تومان و دو قران و چهار عباسی مغارج آن بوده است عایدات خالصه آن سه دوهزار و پانصد و یازده تومان و شش قران و پانزده شاهی بوده است

در سال ۱۳۰۱ دوازده هزار و سیصد و شصت و هفت تومان و صد دینار هوائ مطبوعه بوده از این مبلغ خرج شده است شش هزار و هشتصد و شانزده تومان و نه قران و یک عباسی عایدی خالصش پنجاه و چهار و پنجاه تومان و نهصد و دینار در سال ۱۳۰۲ بیست و چهار هزار و پنجاه و هشت تومان و سه قران و یک شاهی هوائ بوده و یازده هزار و نهصد و هفتاد و نه تومان و هفت قران و هفت مئ و هفتصد و دینار مغارج

عایدی خالص دوازده هزار و هفتاد و هشت تومان پنج قران و هفت شاهی در سال گذشته یعنی سنه ۱۳۰۳ چهار و سه هزار و هشتصد و پنج تومان و یک قران و صد دینار و عوائد مطبوعه بوده و بیست و سه هزار و سیصد و شصت و چهار تومان و پنج قران و هفده شاهی مغارج شده عایدی خالص بیست هزار و سیصد و چهار تومان پنج قران پنج شاهی

این حساب تا آخر سال گذشته بوده است

اثاتی که کلیتاً برای آنجا خرید شده است غیر از آنچه قبلاً بیکه دمه اول آورده اند از این قرار است در سنه هزار و سیصد و چهار قران و پنج شاهی

در سال ۱۳۰۱ فقط صد و بیست و پنج تومان بوده است که در ضمن بوجه آمده است و بعضی صورتهای اثاتی و گریه اش از دست و بران هنوز رسیده است که تکمیل باشد و بعضی آفایان برسانم و آن هم در حدود بیست و چهار پنج هزار تومان خواهد بود

این بود شرح راجع به مطبوعه مجلس و کلیه اثاتی که خرید شده است

راجع به مطبوعه مجلس خیلی صحبت نظر مدت گفته شده بوده و خیلی اعتراضات هم از طرف یکدسته که ذی نفع و مطالب هستند شده است

بنده هم در سه هم خودم عرض میکنم بنده امسال شرح راجع به مطبوعه مجلس که در داخل بود و یک مبلغ هم جزء خرج کرده ام و در شرح راجع به مطبوعه مجلس که در داخل بود و یک مبلغ هم جزء خرج کرده ام و در شرح راجع به مطبوعه مجلس که در داخل بود و یک مبلغ هم جزء خرج کرده ام

روز اولی که وکلا رای دادند میدانستند که این کار میشود حالا هم می دانند و اداره مباشرت اگر اقدامی که برای تطویل لوازم مطبوعه کرده بر حسب اراده خودش نبوده بلکه بموجب اسنادی است که در اداره مباشرت هست و در موقع خودش مرض هیئت رئیسه رسیده است و بموجب مراسلاتی که از طرف وزارت مالیه باداره مباشرت مجلس نوشته اند و تطویل مطبوعه را برای کارهای دولتی تقاضا کرده اند تمام اینها بر حسب اسنادی است که در دوسیه ها حاضر است و همان اسناد را آوردیم در هیئت رئیسه تصویب کردند بودجه را و بعد از اینکه مجلس هم تصویب کرد اداره مباشرت هم شروع با اقدام کرد

بعلاوه ماشین آلاتی که ما تهیه کرده ایم یک قسمت هائی است که در سایر مطابع هست و کار می کنند ولی یک قسمتهائی هم هست که در سایر جاهان نیست ما دوازده ماشین تمبر بیست داریم ماشین باندول است اینها ماشینهای است که به طرز جدیدی ساخته شده و خرید شده است و همچنین ماشینهای فالبریزی و خط کشی و ماشینهای دیگر است که هیچ نظیر آن در ایران نبوده است

در هر صورت اداره مباشرت هر اقدامی کرده مطابق تصویب مجلس بوده و بعد از آنکه مجلس اجازه داده است اداره مباشرت فقط میتواند است توجه کند که آن تصویبی مجلس را بطور صحت بوقع اجرای بگذارد و اگر غیر از این میکرده است خطا میکرده و اگر غیر از این میکرده مورد اعتراض خود و کلا بود

راجع بدخل و خرج مطبوعه هم که آقای مصدق السلطنه فرمودند اگر ترتیبات سال گذشته و رقابتیکه بین مطابع و مطبوعه مجلس واقع شد واقع شده بود تمام خریدهای که شده بود مستهملک میشد بنده ثابت خواهم کرد و تمام حسابهای تجارتی آنرا هم کرده ام پس از این جهت ضرر نداشته و ندارد ولی برای سایر مطابع ضرر ندارد و هر اصلی را که مجلس میخواهد راجع باین موضوع اتخاذ بکند اتخاذ بنماید

مجلس شورای ملی تا وقتیکه این قضا را دارد و بدست مباشرین می سیار هر کسی مباشر باشد وظیفه اش این است که این همارت را سالم بیاک نگاه دارد و آن ساعتی که مجلس نخواست مباشرین هم وظیفه ندارند و بسته برای مجلس است این بود شرحی از دخل و خرج مطبوعه مجلس اما راجع بجرائم سال گذشته که ایشان فرمودند نامحرم بوده اند گمان می کنم قدری فراموش فرموده اند این مسئله در جلسه خصوصی مجلس هم مطرح شد آقایان

رئیس - اسخاطار نظامنامه دارید - مصدق السلطنه - راجع باظهارات آقای ارباب کیخسرو که توضیحات دادند می خواهم عرض کنم

رئیس - پس اگر اسخاطار است بنده بفرمائید

مصدق السلطنه - راجع بمذاکره ای که ایشان فرمودند میخواستم عرض کنم

رئیس - اشخاص دیگر قبل از حضرتعالی هستند و اگر بشما اجازه بدهیم شاید آقای شیروانی ایراد کنند

مصدق السلطنه - بموجب ماده صد و نه بدون رعایت نوبت اجازه نطق میخواهم

رئیس - تهمت یا افترائی زده شده است

مصدق السلطنه - آقای ارباب اشتباه کرده اند

رئیس - ماده صد و نه نظامنامه داخلی قرائت میشود

(شرح آتی خوانده شد)

ماده صد و نه - اگر در ضمن مباحثات و نطق افترا و تهمت بیکی از نمایندگان زده یا عقیده و اظهار او برخلاف واقع جاوه داده شود و نماینده مذکور برای تبرئه و رفع اشتباه اجازه نطق بخواهد بدون رعایت نوبت اجازه داده خواهد شد

رئیس - این ماده را تصدیق می فرمائید

سکه در باره آقای ارباب کیخسرو تصدیق می کنند

مصدق السلطنه - بلی ایشان برخلاف اظهارات بنده بیاناتی فرمودند و فرمایشاتی که فرمودند برخلاف آن چیزی که بنده گفته ام می خواستم توضیح بدهم

رئیس - بسته برای مجلس است آقایان موافقت که آقای مصدق السلطنه اظهاراتی بکنند

تدین - بنده مخالفم که ایشان صحت بکنند مگر بهمان ترتیب و نوبتی اجازه خواسته شده

رئیس - آقای دادگر (اجازه)

دادگر - عرضی بنده را آقای مصدق السلطنه فرمودند و آن گراف بودن مغارج مطبوعه مجلس است حالا آن قسمت حساب و محاسبه و شیفر و عددش را لازم نیست عرض کنم ولی یک موضوعی را میخواهم عرض کنم و آن این است که یک لایحه منتشر شد و توجه ما را هم جلب کرد باینکه این اقدام مجلس در آوردن مطبوعه یک نوع وقفه بجزریان تجارتی و زندگانی هزار نفر وارد آورده است مجلس شورای ملی اگر میخواهد از هر حیث زندگانی منظم باشد و مطبوعه داشته باشد باید بحالت وضع اقتصادی مردم اهمیت بدهد

روز اولی که وکلا رای دادند میدانستند که این کار میشود حالا هم می دانند و اداره مباشرت اگر اقدامی که برای تطویل لوازم مطبوعه کرده بر حسب اراده خودش نبوده بلکه بموجب اسنادی است که در اداره مباشرت هست و در موقع خودش مرض هیئت رئیسه رسیده است و بموجب مراسلاتی که از طرف وزارت مالیه باداره مباشرت مجلس نوشته اند و تطویل مطبوعه را برای کارهای دولتی تقاضا کرده اند تمام اینها بر حسب اسنادی است که در دوسیه ها حاضر است و همان اسناد را آوردیم در هیئت رئیسه تصویب کردند بودجه را و بعد از اینکه مجلس هم تصویب کرد اداره مباشرت هم شروع با اقدام کرد

بعلاوه ماشین آلاتی که ما تهیه کرده ایم یک قسمت هائی است که در سایر مطابع هست و کار می کنند ولی یک قسمتهائی هم هست که در سایر جاهان نیست ما دوازده ماشین تمبر بیست داریم ماشین باندول است اینها ماشینهای است که به طرز جدیدی ساخته شده و خرید شده است و همچنین ماشینهای فالبریزی و خط کشی و ماشینهای دیگر است که هیچ نظیر آن در ایران نبوده است

در هر صورت اداره مباشرت هر اقدامی کرده مطابق تصویب مجلس بوده و بعد از آنکه مجلس اجازه داده است اداره مباشرت فقط میتواند است توجه کند که آن تصویبی مجلس را بطور صحت بوقع اجرای بگذارد و اگر غیر از این میکرده است خطا میکرده و اگر غیر از این میکرده مورد اعتراض خود و کلا بود

راجع بدخل و خرج مطبوعه هم که آقای مصدق السلطنه فرمودند اگر ترتیبات سال گذشته و رقابتیکه بین مطابع و مطبوعه مجلس واقع شد واقع شده بود تمام خریدهای که شده بود مستهملک میشد بنده ثابت خواهم کرد و تمام حسابهای تجارتی آنرا هم کرده ام پس از این جهت ضرر نداشته و ندارد ولی برای سایر مطابع ضرر ندارد و هر اصلی را که مجلس میخواهد راجع باین موضوع اتخاذ بکند اتخاذ بنماید

مجلس شورای ملی تا وقتیکه این قضا را دارد و بدست مباشرین می سیار هر کسی مباشر باشد وظیفه اش این است که این همارت را سالم بیاک نگاه دارد و آن ساعتی که مجلس نخواست مباشرین هم وظیفه ندارند و بسته برای مجلس است این بود شرحی از دخل و خرج مطبوعه مجلس اما راجع بجرائم سال گذشته که ایشان فرمودند نامحرم بوده اند گمان می کنم قدری فراموش فرموده اند این مسئله در جلسه خصوصی مجلس هم مطرح شد آقایان

رئیس - اسخاطار نظامنامه دارید - مصدق السلطنه - راجع باظهارات آقای ارباب کیخسرو که توضیحات دادند می خواهم عرض کنم

رئیس - پس اگر اسخاطار است بنده بفرمائید

مصدق السلطنه - راجع بمذاکره ای که ایشان فرمودند میخواستم عرض کنم

رئیس - اشخاص دیگر قبل از حضرتعالی هستند و اگر بشما اجازه بدهیم شاید آقای شیروانی ایراد کنند

مصدق السلطنه - بموجب ماده صد و نه بدون رعایت نوبت اجازه نطق میخواهم

رئیس - تهمت یا افترائی زده شده است

مصدق السلطنه - آقای ارباب اشتباه کرده اند

رئیس - ماده صد و نه نظامنامه داخلی قرائت میشود

(شرح آتی خوانده شد)

ماده صد و نه - اگر در ضمن مباحثات و نطق افترا و تهمت بیکی از نمایندگان زده یا عقیده و اظهار او برخلاف واقع جاوه داده شود و نماینده مذکور برای تبرئه و رفع اشتباه اجازه نطق بخواهد بدون رعایت نوبت اجازه داده خواهد شد

رئیس - این ماده را تصدیق می فرمائید

سکه در باره آقای ارباب کیخسرو تصدیق می کنند

مصدق السلطنه - بلی ایشان برخلاف اظهارات بنده بیاناتی فرمودند و فرمایشاتی که فرمودند برخلاف آن چیزی که بنده گفته ام می خواستم توضیح بدهم

رئیس - بسته برای مجلس است آقایان موافقت که آقای مصدق السلطنه اظهاراتی بکنند

تدین - بنده مخالفم که ایشان صحت بکنند مگر بهمان ترتیب و نوبتی اجازه خواسته شده

رئیس - آقای دادگر (اجازه)

دادگر - عرضی بنده را آقای مصدق السلطنه فرمودند و آن گراف بودن مغارج مطبوعه مجلس است حالا آن قسمت حساب و محاسبه و شیفر و عددش را لازم نیست عرض کنم ولی یک موضوعی را میخواهم عرض کنم و آن این است که یک لایحه منتشر شد و توجه ما را هم جلب کرد باینکه این اقدام مجلس در آوردن مطبوعه یک نوع وقفه بجزریان تجارتی و زندگانی هزار نفر وارد آورده است مجلس شورای ملی اگر میخواهد از هر حیث زندگانی منظم باشد و مطبوعه داشته باشد باید بحالت وضع اقتصادی مردم اهمیت بدهد

بنده خیال می‌کنم این رفتاری که در قسمت مطبوعه پیش آمده است برخلاف ستوال مجلس شورای ملی است به این جهت باین موضوع عقیده ندارم. جمعی از نمایندگان - ملّا کرات کافی است.

رئیس - رأی گرفته میشود برای شور درمورد آقایانی که موافقت می‌فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شده چند دقیقه تنفس (درین موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

وزیر فرمودند ما بنده میخواستیم از طرف دولت از نمایندگان محترم استدعا کنم که چون شور اول قانون نظام اجباری تمام شده و راپرت آن هم از کمسیون نظام صادر شده است و امروز غروب ما بین نمایندگان محترم توزیع خواهد شد.

برای روز سه شنبه قانون نظام اجباری را جزء دستور بگذرانند و نظر باینکه امیدواری برود در یکی از دو جلسه این قانون تمام شود.

از طرف دیگر قانون میزبانی هم جزء دستور است و مهم هم هست لذا ممکن است یک دره میان بشود یعنی روز سه شنبه قانون نظام اجباری باشد روز سه شنبه قانون میزبانی روز بعد باز قانون نظام اجباری تمام شود.

رئیس - ماده اول قانون بودجه مجلس قرائت میشود. وزیر فرمودند ما مسئله قانون نظام اجباری قبول شد؟

رئیس - دستور را در آخر جلسه معین میکنند. (ماده اول بودجه مجلس بشرح ذیل خوانده شد)

ماده اول - برای مغارج ۱۲ ماهه اول ۱۳۰۴ مجلس شورای ملی (با استثنای مقرری نمایندگان محترم که ۱۱ ماهه است) مبلغ سیصد و شصت هزار و شصت و چهار تومان موافق فقرات (۱) الی (۴) ضمیمه (۱) اعتبار میشود.

اداره مباشرت و مخصوصاً شخص آقای ارباب کیخسرو نهایت اعتماد را داشته و دارم و بایشان هم رأی داده‌ام و این را برای هم که در اینجا نوشته شده تمام را صحیح می‌دانم و هیچ اختلافی هم در اصل قضیه نیست.

ممکن است يك مجلس بيك دولتی اعتماد داشته باشد و فقط باینکی از ادارات دولتی مخالف باشد آن وقت بدولت تذکر میدهد و می‌گوید این را من زیاد میدانم و باید حذف شود. پس این دلیل این نیست که ما نظر سوئی داشته باشیم.

بنده مخصوصاً لازم می‌دانستم رفع این سوء تفاهم را در عرایض خود می‌کنم. در لایحه يك دوازدهم که بمجلس می‌آید یا سایر لوازمی که مربوط بودجه است از اشخاص که همیشه مخالفت میکنند یکی بنده هستم و مخالفت اساسی هم نداریم که مملکت نباید بودجه داشته باشد.

فقط يك اختلافات نظری است که ما در بودجه مملکتی همیشه اظهار می‌کرده‌ایم و می‌کنیم. ولی اگر ما خواسته باشیم همیشه اعتراضات خودمان را ببودجه مملکتی بکنیم که در مقابل مادلوت استاده است و بودجه خودمان را به‌عبارت بگذرانیم گمان میکنم این اثرات خوبی در خارج نداشته باشد.

لذا همانطوریکه ما در بودجه مملکتی و در شهریه و تومان و پنج تومان و سه تومان نهایت دقت را میکنم همانطور هم باید در بودجه مربوط بخودمان نهایت دقت را بکنیم.

پس بنا براین يك مخالفت‌های اساسی در اینجا نیست ما می‌گوییم در بودجه يك قدری بیشتر باید دقت کرد.

یکی از آقایان نمایندگان در چند روز قبل میگفت من میخواهم يك منزلی در این نزدیکی های مجلس برای خود بگیرم. چون راهم دور است و يك حملاتی از تمام طبقات از قبیل متخصصین و کارگر و غیره بمن میشود و من زودتر از این حملات میخواهم فرار کنم چون نمی‌توانم جواب بدهم.

این عدم رضایتی که در خارج نسبت به مجلس هست خدای نخواسته نسبت باشخاص که نیست و با اشخاص هم هیچکس غرض ندارد و همه آقایان را هم خوب میدانند لکن یکی از موضوعات ممکن است مطابق میل يك طبقه و يك دسته نباشد و مجلس هم بآن رأی بدهد آن طبقه و آن دسته حق آن کله را از آنها سلب کرد پس اگر ماها که نسبت بمطابع مخصوصاً اطلاعاتی بیشتر از سایر آقایان داریم اطلاعات خودمان را بگوئیم و به مجلس عرضه بداریم و مطالب آن اشخاصی را که ما گفته‌اند بگوئیم این برای ما عیبی نیست ماحق داریم از طرف

يك عده اشخاصی که با ما ارتباطشان بیشتر است. (امروز هم موقعش هست و الان مجلس میخواهد چهل هزار تومان بودجه برای مطبوعه مجلس تصویب کند) عرض می‌کنم که يك عده در خارج هستند و می‌گویند این بودجه سنگینی که اختصاص بيك مطبوعه داده میشود مخالف منافع يك دسته دوسه هزار نفری است این را میخواهیم شرح بدهیم که چیست.

ممکن است مادرست نفهمیده باشیم یا آنها درست نفهمیده باشند و ممکن هست که آقایان اطلاع کامل نداشته باشند و مطلع بشوند.

بنده تصور میکنم در هیچ کجای دنیا سابقه نداشته باشد که دولت با مؤسسات تجارتي و اقتصادی رقابت کند. رئیس - این مسئله مربوط بماده اول نیست. شیروانی - در اینجا چون اجازه بنده محفوظ است راجع بقرعه بعد يك نظری دارم که عرض میکنم و بعد نظر مرا نسبت بمطابع عرض خواهم کرد.

و آن اینست که امروز تمام مملکت مطبوعه قانون استخدام کشوری هستند و يك دسته از اعضای این مجلس تکلیفشان معلوم نیست.

يك لایحه ما آوردیم در مجلس و يك شور هم شد و شور دوم آن همین طور باقی است بنده میخواستم از مغیر محترم سؤال بکنم این حقوق و رتبه بندی که شده است از روی چه قانونی بوده؟

بنده موافقم که ما باین يك ماده واحد بگذرانیم که اعضاء و اجزاء مجلس هم مشمول قانون استخدام کشوری باشند و آنوقت برطبق همان قانون رتبه بندی کنیم و يك حقوقی برای آنها قائل شویم یا اگر مجلس صلاح نمیداند که اجزای داخلی خودش را مشمول قانون استخدام کشوری بدانند بنده عقیده داشتم که قبلاً ما بایستی قانون استخدام مستخدمین مجلس را در اینجا تصویب کنیم تا بودجه که بآن رأی میدهم بدانیم.

این رتبه‌ها بچه ترتیب رتبه بندی شده و آیا در حق يك کسی عدالت شده است یا در حق کسی عدالت نشده است و بنده از این موضوعات اطلاع ندارم فقط میدانم يك عده اعضاء و اجزائی هستند که از قدیم در مجلس کار میکنند ولی هنوز متأسفانه يك قانون استخدامی برای آنها تهیه نکرده‌ایم.

میخواستیم به بین کمسیون در این باب چه نظری اتخاذ کرده است مغیر - البته مسبوق هستند که قانون استخدام اعضاء مجلس ظاهراً يك شورش تمام شده و این حقوق هائی که داده شده

است کاملاً مطابق با همان قانون استخدامی است که يك شور آن از مجلس گذشته است و آن قانون هم مطابقه میکنند اول حقوقات قانون استخدام کشوری و هینت رئیس خود را مجبور دید باعضائی که دو سال است اضافه حقوق نگرفته‌اند يك اضافه بدهد.

از روی چه قانونی بدهد؟ از روی قانون استخدام کشوری حقوق بدهد؟ که مجلس يك قانون علیحده برای اعضاء خودش قائل شده است و نمیتوانست عمل کند لذا بر طبق همین قانون که يك شور آن گذشته است بيك حقوقی داده شده است و نسبت باحدی هم تبعیض نشده و رتبه‌های هر يك از اعضاء را با آن قانون مطابق کرده‌اند و بآنها اضافه حقوق داده‌اند و کاملاً هم از روی عدالت بوده است.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است. رئیس - رأی گرفته می‌شود بماده اول آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم (اینطور خوانده شد)

ماده دوم - برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی بیست و هفت هزار و هشتصد تومان موافق ماده ۲ ضمیمه (۱) تشخیص و اعتبار با اداره مباشرت مجلس داده میشود.

رئیس - آقای قائم مقام (اجازه)

قائم مقام - در این ماده می‌نویسد: برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی مبلغ بیست و هفت هزار و هشتصد تومان موافق ماده (۲) ضمیمه (۱) تشخیص و اعتبار با اداره مباشرت مجلس داده می‌شود آنوقت در توضیحش می‌نویسد: تهیه نواقص انانیه و تعمیرات و بنائی و اعتبار کتابخانه و غیره بیست و هفت هزار و هشتصد تومان آنوقت باز در تفسیرش می‌نویسد: تهیه نواقص و انانیه و تعمیرات و بنائی چهار هزار تومان. اعتبار کتابخانه برای تهیه انانیه و کتب پنج هزار تومان.

اعتبار فوق العاده هفت هزار تومان اعتبار خصوصی فلان. از آقای مغیر در خارج سؤال کردم این اعتبار فوق العاده و این اعتبار خصوصی چیست؟

به بنده جواب دادند که این اعتبار خصوصی برای مطبوعه است. بنده ملاحظه میکنم که برای مطبوعه يك اعتبار علیحده قائل شده‌اند میخواستم توضیح بدهم که مقصود از این دو فقره اعتبار چیست؟ مغیر - عرض میکنم این دو فقره اعتبار که فرمودند در سنوات قبل هم جزء بودجه

بوده است فقط سه هزار و پانصد تومان فرق کرده که حالا توضیحش را عرض میکنم: اعتبار فوق العاده برای اموری است که در مجلس پیش آمد میکند که پیش‌بینی نشده و سابق هم بوده است اما چه شده است که اضافه شده است عرض میکنم چون ما بیشتر روضه خوانی را از محل جرائم می‌گردیم حالا که جرائم را در این دوره آورده‌ایم جزء عایدات این مبلغ پیش‌بینی شده است اما اعتبار خصوصی اگر نظر تان باشد آقای آقا سید یعقوب اعتراض کردند که چرا حقوق کارکنان جزء را علاوه نکرده‌ایم و بنده توضیح دادم که ما برای مستخدمین جزء سر برج اضافه حقوق قائل شده‌ایم. یکی عیدی و یکی ماه مبارک رمضان و یکی هم زمستان که در اینجا بعنوان اعتبار خصوصی نوشته شده است که آن هم باز بنظر مجلس است که اگر مجلس محترم رأی بدهد همانطور رفتار می‌شود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است. رئیس - رأی گرفته می‌شود بماده دوم مبلغ بیست و هفت هزار و هشتصد تومان آقایانی که تصویب می‌کنند قیام فرمایند (عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۴ - برای حقوق و مغارج دوازده ماهه و انانیه مطبوعه مجلس مبلغ چهل هزار و هشتصد و دو تومان فقرات ۱ و ۲ ضمیمه ۱ اعتبار با اداره مباشرت مجلس داده میشود. رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - بنده عرض کردم که در هیچ جای عالم سابقه نداشته است که رقابت تجارتي با يك مؤسسات اقتصادی و مخصوصاً موسساتی که مربوط بمعارف است بکنند آن هم نسبت بيك عده اشخاصی که در حقیقت سالهای سال آمده‌اند و زحمت این کار را کشیده‌اند و خسارت این کار را کرده‌اند و مردم يك قدری متوجه شده‌اند باینکه باید اوراق چاپی داشته باشد و کارهایشان منظم باشد و در واقع موقع استفاده این کار است.

اینها را يك مرتبه اجازه بدهیم معدوم شوند! در این جا بعضی آقایان از مزایای این مطبوعه فرمودند و گفتند که این مطبوعه تمبر چاپ می‌کند و مخصوصاً آقای مغیر فرمودند که مایول‌های خودمان را می‌دهیم بمطبوعه هارلن بنده عرض می‌کنم دولت انگلستان و فرانسه و تمام دول مقصد دنیا که مطابع

بزرگ و وسائل مهم هم دارند غالباً تمبر خودشان را میدهند بهمان مطبوعه و این هم در نتیجه يك مسائلی است که فعلاً از موضوع بحث خارج است و اهل فن میدانند حالا ما از تمام ممالک جلو افتادیم و میخواهیم خودمان تمبر چاپ کنیم! فرمودند تمبر باین خوبی چاپ می‌شود بنده استدعا میکنم از تمام آقایان که بروند و تمبر های پست ترین دول دنیا را ببینند به پیشند باین کیفیتی است؟ يك کاغذ سبزی است که روی آن نوشته است سیصد دینار ما این را یکی از صنایع مهم خودمان فرض کرده ایم در صورتیکه کلیشه سازهای همین جا (سلیمان نامی است کلیشه ساز که يك مرتبه دیگر هم همین طور در ایران تعطیل تمبر شده بود مجبور شده بودند خودشان در مطابع تمبر تهیه کنند و این شخص يك کلیشه خیلی بهتر و قشنگتر تهیه کرده و تمبر چاپ کردند

در سایر مطابع هم طبع می‌کنند و بالاخره این يك کار مهمی که نیست. ممکن است بعضی از آقایان از مطابع و ترتیب کلیشه سازی اطلاع نداشته باشند ولی این يك چیزی است که فن ما است کلیشه درست کردن يك کاری است که در این مملکت چند نفر متخصص دارد که خیلی هم خوب می‌کنند. منتهی رنگ مرکبش سبزه است پس این مسئله يك کار خیلی مهمی نیست که که یکی از مزایای این مطبوعه که! دو نفر متخصص آلمانی هم دارد و يك کارهای بزرگی کرده باشد مطبوعه باقی زاده که یکی از مطابع عادی این شهر است در شب چهار روز نامه است کدام دارای چهار صفحه یعنی شانزده صفحه است روزنامه می‌دهد حرفش هم عیناً با همین سیستم و شاید از همین کارخانه است چنانچه همین روزنامه‌ها ملاحظه می‌فرمایند اغلب مطبوعات دولتی و تجارتي که سابقاً باین مطابع داده میشد در نهایت نظافات از عهده برمی‌آمدند راجع بقیمت هم ملاحظه کنید در همان ورقه که نوشته‌اند اظهار کرده‌اند که حساب کنید بودجه‌ها که مجلس برای مطبوعه در نظر گرفته است یا قبل از آن وقتی که مطبوعه کارهای دولتی را قبول میکرد است آن اندازه که دولت بمطابع میداده است به بیند اگر زیاد تر نداده ماحرفی نداریم با وجود این حال پیش نهاد داده‌اند بهمان مبلغی که الان مطبوعه چاپ می‌کند بهتر و نظیف‌تر تمام میکنند چهارده یا نوزده مطبوعه مهم و شاید مطابع کوچک دیگر آنها هم حاضرند که این کار را اداره کنند

فرض میکنیم که دولت از نقطه نظر صرفه‌جویی این کار را کرد آن اثری راهم که آقای دادگر فرمودند در نظر نگرفت و گفت من از نقطه نظر صرفه‌جویی مطبوعات خودم را خودم چاپ میکنم مجلس شورای ملی که جنبه ملیت دارد و همیشه باید از حقوق آحاد و افراد ملت ملت دفاع کند چه مناسبت دارد که مطبوعه باز کند و بیاید رقابت کند با دوزخ را که میخواهند از این مرغان بخورند؟ يك چیز عجیبی بنده عرض می‌کنم آقایان هی متصل می‌فرمایند که دولت آزاد است خودش میخواهد کارهای خودش را تهیه کند کسب آزاد است! کسب برای کی آزاد است؟ بنده فرض میکنم کسب برای مردم آزاد است که خودشان کسب کنند.

دولت حق ندارد بیاید در کان در مقابل دکانهای مردم باز کند و يك عده را معدوم کند. این حق در هیچ جای دنیا تصدیق شده باشد آقای ارباب يك توضیحانی فرمودند راجع بمغارج و عایدات و بالاخره بیاناتی که ایشان فرمودند جواب بیانات آقای مصدق السلطنه نبود برای اینکه بنده درست یاد ما است کسال گذشته ما در اینجا پنجاه و چند هزار تومان اعتبار تصویب کردیم سال بمدش هم چهل هزار تومان حالا هم چهل هزار تومان آمده است به مجلس که ما تصویب کنیم این تقریباً در حدود صد و چهل هزار تومان میشود تمام آن حسابهای را که فرمودند دو سالش که منفعت داشته‌اند آن مطبوعه قدیمی دولتی بوده آن دوسال که منفعت داشته دوازده هزار تومان عایدی داشته و شش هزار تومان خرج بعد معکوس شده صد و چهار هزار تومان اعتبار داده‌اند و خرج هم شده و در مقابل آن قدر عایدی نداشته است.

عایدش همان بود که ارباب گفتند. می‌فرمایند این سرمایه است بنده عرض می‌کنم حروف جزء سرمایه مطبوعه نیست زیرا حروف بعد از چند مدت که کار کرد يك مشت فلز بی قیمتی خواهد شد که عشر قیمت روز اول را خواهد داشت زیرا باید دومرتبه آن فلز را ببرند در يك کارخانچائی و يك مواد دیگری هم بآن مخلوط کنند و از نو بریزند تا دومرتبه سرمایه بشود و بالاخره حروف از بین می‌رود و جزء سرمایه محسوب نمیشود. سرمایه آن چیزی است که باقی بماند و خرج آن چیزی است که در مقابل منفعت میشود حسات کرد که آخر کار یعنی سه سال و ده سال بعد که حساب میکنند دولت ضرر نکرده باشد.

قطع نظر از این که این مطبوعه مطابق عدد و حسابی که اینجا نوشته‌اند ضرر کرده است و مطابق آن پول‌هایی که در

جزو بودجه تصویب شده است عایدات نداشته است. حالا فرض میکنم که عایدات هم برای دولت داشته است مگر دولت غیر از ملت است.

بالاخره دولت نماینده ملت است باید منافع عامه ملت را محفوظ نگاهدارد خودش یا کمتر مثلاً يك قدری ارزان تر چاپ میکند در صورتیکه این مالیات را از خود ملت بگیرد نتیجه طبع آن کاغذها هم برای ملت این است که شما يك کاغذ می‌نویسید راجع بمالیه فلانجا شش ماه بعد جواب بشما میدهند که اقدامات لازمه شده و خواهد شد حالا میخواهید این کاغذ را از زانتر تمام کنند نتیجه این میشود که چهارده مؤسسه ملی که هر کدام از بیست الی هشتاد نفر را نان میدهند معدوم شود برای چه؟

برای اینکه دولت پاکت را میخواهد هزاری يك قران ارزانتر چاپ کند و بالاخره وقتی بیائیم داخل حساب شویم می‌بینیم که مضراتی دارد این است که بنده مخصوصاً نظر آقایان را باین نکته جلب میکنم که در این موضوع دقت بفرمایند و ببینند اگر ارباب مطابع مطالبشان روی يك اعداد و حسابی است گوش برارضیشان بدهند حالا می‌فرمایند این مطبوعه را چکار بکنیم بنده عرض میکنم بیست و چهار ساعته آن اندازه‌اش که برای طبع و انتشار اوراق مجلس است موضوع میکنم یعنی يك ماشین دستی بادوسه خروار حروف با نهایت خوبی کار. های مجلس را انجام میدهد بقیه‌اش را بدون متخص آلمانی تمام مطابع حاضرند بیایند و پول آقایان را بدهند و مجلس را از شغل تجارتي و کارواحتش کنند

مغیر - عرض میکنم این اظهاراتیکه فرمودید بیک قسمت از اینها قبلاً مذاکره شده و بطور کلی بنده نمیخواهم داخل در جزئیات شوم زیرا آقایان موافق هم می‌فرمایند صحبت کنند عرض میکنم اگر نظر تان رفاهیت حال مطبوعات و کارگران مطابع است باید بدانید که بیک قسمت از آنها در همین مطبوعه مجلس مستخدم هستند این اشخاص را از خارج نیآورده‌اند اینها از همان حروف چینه‌ها هستند و بنده خودم پیش از همه طرفدار این هستم که کارگران مطبوعه در نهایت رفاهیت و آسودگی باشند و دچار ورشکستگی نشوند ولی اینرا بدانید که اگر مطبوعه از اینجا خارج شد دست دولت افتاد تمام مطابع را باید در شراب بپندند و برودند و عطلت هم این است که امروز این مطبوعه نه روزنامه تبول میکنند و نه اوراق تجارتي و کار هم منحصر بکار دولتی نیست سایر مردم هم کار دارند کتاب چاپ میشود روزنامه چاپ می‌شود اوراق تجارتي چاپ میشود سایر مطابع هم اگر کار کنند باز تصور میکنم بی کار نمائند اما در مقابل اگر این مطبوعه برود بیرون

و بدست مالیه بیفتند گمان میکنم بصرفه اینها تمام نشود صلاح این است که مطبعه در مجلس باقی بماند اما راجع بتمبر هم که فرمودند نمیر کتیف عرض میکنم گرچه ماشینهای عقابست که در آتیه نمیر بارنگهای خیلی خوب در همین جا چاپ میشود ولی یک اصل دیگر هم هست و آن این است که کهن جامه خریدن بر استن بداز جامه عاریت خواستن و بنده عقید دارم که همین نمیر کتیف کتفا کنیوم امتعار کنیم که در مملکت خودمان تهیه میشود

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافیه است

رئیس - چند فقره پیشنهاد رسیده است که باید قرائت شود (بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای دادگر - بنده پیشنهاد میکنم که ماده سوم بکمیسیون برگردد که تجدید نظر نمایند و بوضعی که نظریات نمایندگارا تأمین نماید تدارک و دوباره بمجلس اعاده میشود

پیشنهاد آقای دکتر آقاییان - بنده پیش نهاد میکنم که ماده ۳ بکمیسیون مراجعه شود تا نظریات مخالفین را مطالعه نموده راپورت خود را تقدیم مجلس نمایند

رئیس - آقای دادگر (اجازه)

دادگر - عرض میکنم چند ماده از این بودجه گذشت نظری هم بود که باید بگذرد اینجا

آقای میرزائی فرمودند امروز این جزو دستور نبود مطالعه نکرده بودند و نظریاتی هم در اطراف این ماده بود که هنوز تبادل نظر درش نشده بود و بلازم خود آقای حائری زاده و ارباب که مدافع هستند در طی اظهاراتشان اعتراف کردند که برای یک طبقه ضرر دارد و منتهی در تحت اصولی گفتند که ما ملزم بودیم رأی مجلس را انجام دهیم و بالاخره بنده معتقدم که این ماده را بکمیسیون اعاده بدهند و کمیسیون مطالعه کند و یک وجه حل پیدا نماید که این موسسه مجلس ضایع نشود و هم کارگران مطابق ازین نروند.

رئیس - آقای سهرابزاده (اجازه)

سهرابزاده - همانطور که آقای دادگر فرمودند این جزء دستور نبود ولی بنا بر پیشنهاد آقای حائری زاده مجلس رأی داد که جزو دستور شود و این بودجه مشتمل بر چهار ماده است که دو ماداش گذشت حالا اگر بخواهیم ماده ۴ را برگردانیم بکمیسیون در واقع بودجه ناقص می ماند.

بلاوه بنده تصور میکنم که برای مجلس شورای ملی داشتن یک مطبعه چندان چیز مهمی نیست در ممالک دیگر کارورها خرج می کنند و مجسمه می زنند برای جشن مجلس دنیا ملیونها خرج میکنند و ما با

داشتن مجلس شورای ملی می خواهیم یک مطبعه که چهار هزار تومان خرج دارد نداشته باشیم

رئیس - رأی می گیریم پیشنهاد آقای دادگر

آقایانیکه موافقت می نمایند (عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد • پیشنهاد آقای دکتر آقاییان هم ضمنارد شد • رأی گرفته می شود مبلغ ۲۶۸۰۲ تومان آقاییان موافقت قیام فرمایند • (عده کثیری قیام نمودند)

رئیس تصویب شد • ماده چهارم (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده چهارم - مجلس شورای ملی به اداره مباشرت مجلس اجازه میدهد که عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و جرائم را جزء مخاسبات مجلس محسوب دارد

رئیس - در ماده سه در مبلغ اشتباه شده است دوباره باید رأی گرفت • رأی میگیریم بماده سوم مبلغ ۴۰۸۰۲ تومان آقاییان که موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد • آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - آقای مصدق - السلطنه بیاناتی از روی قانون اساسی و نظامنامه فرمودند معلوم است ایشان شخص متخصص و زحمت کشیده هستند ولی بنده میخواهم با آقایان عرض کنم که یک موضوع را در اینجا مقرر کنیم که مانع ایندگان مشمول قانون استخدام هستیم یا نه؟

بنده گمان نمی کنم هیچ نماینده در این مجلس آمده باشد بعنوان اینکه من مستخدم دولت هستم

ابتدا بنده مستخدم دولت نیستم یعنی هیچیک از ما مستخدم دولت نیستیم ما با افتخار ملی برای مدت دو سال میآیم در اینجا از صبح تا شب همیشه روز و شب زحمت می کشیم

بعد هم در مجلس را میبوسیم و مرخص میشویم مگر ما مستخدم دولت هستیم که جرائم ما باید جزو عوائد کل برود چرا؟ برای چه؟ بنده خیلی متأسف هستم که این عنوان در مجلس بشود بعضی از نمایندگان در مجلس صحبت میکنند عنوان حقوق نیست

حقیقتا کی میتواند بگوید که ما حقوق بگیر هستیم و جزو مستخدمین دولتی هستیم بعد الله در مجلس همه ما در مقابل قانون و نظامنامه مساوی الحقوق هستیم حالا در اینجا مثل اینکه بنده مستخدم دولت هستم و آقای رئیس هم وزیرند و آقای ارباب کیخسرو هم فرمایشی بنده است!!

یک همچو چیزی که ایشان مینویسند

که جرائم من برود در فلانجا و در کجا تقشیر و تحقیق کنند و از کجا خارج شود بنده این را نقض حیثیت مجلس و کلامی دائم حقیقتا این را یک خیانتی بعقوب مجلس میدانم که ما بخواهیم بگوئیم حقوق مجلس و کلاه جزو عوائد دولت بیاید بعنوان اینکه در فلان ماده قانون اساسی هیچ نوشته شده است و در فلان نظامنامه هیچ نوشته شده است

اینطور نیست من این را خیانت بآفتخارات ملی • بخدمات ملی • بزحمات ملی میدانم •

من میدانم چه زحماتی کشیده شده است تا این اساس برپا شده است •

بله اگر کسی بداند چه زحماتی کشیده شده آتوقت و کیل را مستخدم دولت نمیداند! بفرمایند کدام یک از شما ها مستخدم دولت هستید؟

هر کس مستخدم دولت است برود در خزانه داری بگوید آقای خزانه داری این جریمه من کم کن باقی را بمن بده •

نظامنامه مجلس بکلی این را خارج کرده است •

این عنوان را از هم جدا کرده است همان مجلسی که بودجه تصویب میکند همان مجلسی که قانون محاسبات کل نوشته است •

همان مجلسی که نظامنامه مجلس را جدا کرده و عملیات او را علیحده قرار داده است !!

بنده نمیخواهم وارد شوم در یک موضوعاتی که شاید از همه جا بمن حمله کنند اما ملاحظه بفرمایید به خدمات ما •

آقای حائری زاده که میگوید من همچو مردم آقای افشار میفرمایند من همچو مردم آقای مصدق السلطنه میفرمایند مطابق فلان ماده این بعقیده من خیانت است بعقوب و کلاه • بعقوب مجلس شورای ملی • مستخدم دولت اینجا نیاید • مستخدم دولت باید برود در وزارتخانه ها •

مادر اینجا برای افتخارات ملی حاضر شده ایم •

من نمیتوانم این افتخارات ملی را جریمه اش قرار بدهم و در صندوق دولت وارد کنم •

بنده ابداً همچو حق را ندیده ام و آن مباشری که این کار را بکند خیانت در حق من کرده است چیز عجیبی است!

رئیس - آقای سهراب زاده با این ماده موافقت •

سهراب زاده - مخالفم

رئیس - آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - من هیچ میل نداشتم نماینده معترزم زیاد عصبانی شود و بما حمله کنند که ما خواستیم یک اصلاحاتی بکنیم و محاسبات مجلس منظم باشد آتوقت اسم

خیانت رویش گذاشته شود •

این مسئله بر طبق بدولت ندارد •

استقلال محاسبات مجلس را لفظ نمیکنند مجلس یک عایداتی دارد • مخارجی • کسرش را هم از خزانه باید بگیرد •

عایدات مجلس یک قسمت از این مطبعه است یک قسمت راجع باغ و باغچه ها هم جرائم است یا هر چه آقاییان است •

بنده موافقت میکنم آقاییان که حساب میکنند و سر وقت تشریف نمیآوردند • مبلغی باید از حقوقشان کسر شود •

این کسر باید از یک جا می آید • حسابش را با این کسری باید از یک جا می آید • و مطبوع باشد که جزو عایدات باشد •

این مربوط بدولت نیست دولت را بداند یک عده مردم هم بدرشان میخورد ندارد در کار مجلس تقشیر کنند • حالا هم همانطور کنند و بنده مخالفم که ما بدولت اجازه نمیدهیم در کار این حقوق امروز اذیت ما گرفته شود •

مجلس دخالت کند •

اداره مباشرت مجلس اقدام میکند کافی است •

کمیسیون محاسبات هم رسیدگی میکند (گفتند بلی)

رئیس - پیشنهاد ها قرائت می شود •

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای سهراب زاده - بنده پیشنهاد میکنم ماده چهار تجزیه شده و جرائم و کسر حقوق هم که منظور بود جزو ستون عایدات مجلس منسوب و به تصویب خود مجلس میرسانند و نمیکنم یک توهین هم بمقام نمایندگی باشد این مسئله را ما در جزو محاسبات میآوریم

اگر هم اسم جریمه در اینجا بکار برده شده است برای این است که در نظامنامه پیشنهاد شده است و ما از آنجا اقتباس کرده ایم

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب - بنده پیشنهاد میکنم که ماده چهارم بکمیسیون برگردد •

رئیس - چون پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب راجع بدستور است مقدم (اجازه)

سهراب زاده - بنده با این چهارمی همان اصلی که آقای مصدق السلطنه فرمودند مخالفم ایشان فرمودند این محل یا مال دولت یا مال ما اگر دولت است چنانکه یکسال است که بنده مجلس شورای ملی مفتخرم یکشاهی تصویب مجلس علنی که آقاییان ناماشدند و روزنامه نکران محترم هم حضور داشته اند بنده ام بکنند و اگر مال ما است همانطور که همیشه مقام ریاست خواسته اند صادر شود یا از بابت اختطاری و غیره مجلس خصوصی تشکیل داده اند و تا آن رأی نگرفته اند نداده اند آن اصل هم

رئیس - رأی می گیریم باین قسمت

آقایان موافقت قیام فرمایند • (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد • قسمت دوم (اینطور خوانده شد)

مجلس شورای ملی با اداره مباشرت مجلس اجازه میدهد که جرائم را جزو محاسبات مجلس محسوب دارد •

رئیس - رأی میگیریم باین قسمت آقاییان موافقت قیام فرمایند • (عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد • مذاکرات راجع بکلیبیا است • آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - بودجه سال گذشته را وقتی نگاه کنیم می بینیم اعتباری که برای اداره مباشرت در نظر گرفته شده است سه هزار و شصت تومان است و اعتبار امسال چهارده هزار و هفتصد تومان است چرا اینطور شده •

برای اینکه بیشتر عمل جرائم حسابش جزو محاسبات کل مجلس نیامد و یک حساب خاصی داشت و در هیئت رئیسه تصویب میگرفتند و اگر مسائل مهمی بود بجلسه خصوصی رجوع میشد که بعقیده بنده بعضی از آقایان موافق با قانون نبودند نباشند این کار یک نظامانی پیدا کند و الان اداره مباشرت مجلس اعتبار بیش از سال پیش لازم نداشت و این مبلغی که اضافه شده بر اعتبار در مقابل لغوشدن جرائم بود ولی حالا که مجلس قبول نکرد که در محاسبات کل مجلس محسوب و حساب خاصی داشته باشد و این حساب خاص را هر شکلی بخواهد حساب کند آن چهارده هزار و هفتصد تومان اعتباری که مادر مقابل جرائم پیش بینی کرده بودیم دیگر موضوع ندارد و همان سه هزار و شصت تومان هم زیاد است و من معتقدم که این قانون بودجه آن فقره اش را اگر اصلاح نکنیم یک اضافه اعتباری را تصویب میکنیم که هیچ محل حاجت نبوده و اداره مباشرت هم لازم نداشت و کمیسیون محاسبات هم در صورتیکه جرائم در جمع کل نیاید این اعتبار را لازم نمیدانند و ما این رائی جهت داریم رأی میدهیم از این جهت بنده مخالفم •

رئیس - آقای فاطمی (اجازه)

فاطمی - بنده اگر چه خودم شخصا در آن قسمت هم موافق بودم که مجلس رأی نداد و البته هر چه برای داده شد مطاع است ولی این قسمتی را که آقای حائری زاده فرمودند این اشکالی ندارد برای اینکه حالا مجلس رأی داد که جرائم حسابش جزء جمع دولت نیاید و طوری نمی شود و در دفتر مخصوص در تحت نظر اداره مباشرت جمع آوری میشود آتوقت اگر از محل جرائم چیزی خرج شد از آن اعتباری که باید از دولت بگیرند کمتر بگیرند و جزء

صرفه جوئی حساب می شود •

رئیس - ماده العاقیه از طرف آقای شیروانی رسیده است قرائت می شود (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده العاقیه - وجه جرائم را تصویب مجلس در تحت نظر مباشرین بصرف خواهد رسید •

رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - ما تکلیف عایدات مطبعه و باغ بهارستان را معلوم کردیم ولی بالاخره تکلیف وجه جرائم را معلوم نکردیم و از این قانون هم حذف کردیم •

آخر در سابق یک تریبی داشت بعد آوردند در توی یک قانونی و قانونهم آمد بمجلس و مجلس رأی نداد و آن را از این قانون حذف کرد و بنده خودم هم رأی ندادم •

ولی بالاخره باید یک تکلیفی برای ترتیب جرائم معین کرد و بنده پیشنهاد کرده که این عایدات است باید بتصویب مجلس در تحت نظر مباشرین بصرف می شود معین میشود برسد •

رئیس - باید رأی گری گرفته شود

بقابل توجه بودن این ماده العاقیه •

فاطمی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمایید

فاطمی - بنده می خواهم توضیح بدهم که خود آقای شیروانی پیشنهاد شان را مسترد کنند •

زیرا آنچه معارض لازم بوده کمیسیون محاسبات بصورت اینکه جرائم هم جزء عایدات می آید معارض را جزء بجزه نوشته اند اعتبار خصوصی اضافه حقوق هر بودجه •

نوشته اند دیگر این منطق ندارد که ما بخواهیم تصویب کنیم و جوهی که جمع آوری میشود فلان طور بصرف برسد اگر فرضاً از آن محل مصرف شد در آخر سال از آن اعتباری که باید از دولت بگیرند کمتر بگیرند و جزء صرفه جوئی منظور میشود •

شیروانی - بنده مسترد داشتم بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافیه است •

رئیس - کافی است •

بعضی از نمایندگان - بلی کافی است •

رئیس - کافی است •

بعضی از نمایندگان - بلی کافی است •

بنده اگر چه خودم شخصا در آن قسمت هم موافق بودم که مجلس رأی نداد و البته هر چه برای داده شد مطاع است ولی این قسمتی را که آقای حائری زاده فرمودند این اشکالی ندارد برای اینکه حالا مجلس رأی داد که جرائم حسابش جزء جمع دولت نیاید و طوری نمی شود و در دفتر مخصوص در تحت نظر اداره مباشرت جمع آوری میشود آتوقت اگر از محل جرائم چیزی خرج شد از آن اعتباری که باید از دولت بگیرند کمتر بگیرند و جزء

عده حضار ۹۷ ورقه سفید علامت قبول ۸۴

رئیس - عده حضار ۹۷ باشتاد و چهار رأی تصویب شد

اسامی رأی دهندگان موافق - آقایان: تهرانی • حاج شیخ عبدالرحمن • دکتر امیر خان اعلم • غلامحسین میرزا • مرتضی قلیخان بیات • آقامیرزا ابراهیم خان سهرابزاده • ندین • عظیمی • صدرالعلماء مفتی • آقامیرزا شکرالله خان قوام صدیقی • دیوان بیگی • آقارضا مهدوی • آقا سید مهدیخان قاطمی • حاج میرزا اسدالله خان • جهانشاهی • مشیرمظلم • آقامیرزا فتح الله خان اکبر • شیخ الاسلام ملایری • ضیاءالاطباء • دست قیب • حاج سید عبدالملی رسا • حاج آقا رضا رفیع • دکتر حسین خان بهرامی • آقا میرزا عطاءالله خان روحی • آقامیرزا سلیم خان ایزدی • صدراعی • معدولیمیرزا آقا میرزا خان • فتح الله میرزا هرمزی • حبیب الله خان شادلو • ارباب کیخسرو • سهراب خان • یاسائی • شریعتمدار • خوشتری • دکتر آقاییان • آقا سید عبدالملی میرزائی • آقامیرزا جوادخان خویی • فیروز میرزا • فیروز دولت آبادی • سالار اشرف • آقا میرزا حسن اجاق • آقامیرزا سید احمد احتشام • آقامیرزا شهاب الدین • آقامیرزا مهدیخان زاهدی • سلیمان میرزا • آقا میرزا عبدالعزیز صدر • آقا میرزا سید احمدخان اعتبار • آقا میرزا مجدخان - اعتبار • آقا میرزا محمد خان معظمی • کی استوان • آقامیرزا صادق خان اکبر • ابوالحسن خان بیرنیا • آقا میرزا حسین خان اسفندیاری • آقا میرزا عیسیخان خطیبی • آقا میرزا اسمعیل خان وکیل • آقا سید مصطفی بهبهانی • آقامیرزاهاشم آشتیانی • آقا سید احمد بهبهانی • آقا سید یعقوب حاج آقا اسمعیل • آقا شیخ فرج الله • عباس میرزا فیروز • فرج الله خان آصف • آقا میرزا محمد تقی ذوالقدر • آقامیرزا رضا خان • حکمت • آقا میرزا محمد نجات • اکبر میرزاهاجم • آقا میرزا محمد تقی بهار • اطف الله خان لبقوئی • امیرحسن خان - بغیاری • آقا سید حسن کاشانی • سید اله خان اسکندری • آقامیرزا حسینخان بیرنیا تقی زاده • آقا شیخ محمد المونی • حیدرقلی میرزا حشمتی • محمدهاشم میرزا • آقا شیخ هادی طاهری • اسمعیل خان قشقائی • آقا میرزا علی اکبرخان دار • سلطان - ابراهیم افخمی • آقا میرزا احمد خان - اتابکی •

مخالف - آقامیرزا احمدخان شریعت زاده • آقا سید کاظم خان اتحاد •

رئیس - اگر اجازه می فرمایند جلسه را ختم کنیم

جمعی از نمایندگان - صحیح است •

رئیس - پیشنهاداتی راجع بدستور

رسیده است قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای بیات - بنده پیشنهاد می کنم که قانون سجل احوال در اول دستور و بعد در نظام اجباری در قسمت ثانی دستور روز پنجشنبه بشود

پیشنهاد آقای ارباب کیخسرو - بنده پیشنهاد می کنم قانون تفریح بودجه مجلس بابت ۱۳۰۲ جزء دستور جلسه آتیه شود .

پیشنهاد آقای نجات پیشنهاد میکنم دستور جلسات روز پنج شنبه و بعد قانون نظام اجباری در درجه اول و قانون ممیزی در درجه دوم شده و تا شور این دو قانون تمام نشود چیزی دیگر جزء دستور نشود .

رئیس - آقای بیات

(اجازه)

بیات - البته خاطر آقایان مستحضر است که از قانون سجل احوال فقط يك ماده باقی مانده که بگمبسیون مراجعه شده و چون این قانون برای هر قسمت از این قوانین دیگر که وضع می شود لازم است و برای نظام اجباری اسم بدو باید قانون سجل احوال اجرا شوند تا بتوانند آن را بموقع اجرا بگذارند سایر قوانین هم همینطور این که بنده پیشنهاد کردم که در اول جلسه مطرح شود و يك ماده هم هست و چیز مهمی هم نیست آنکه خاتمه پیدا کرد آنوقت نظام اجباری مطرح شود

رئیس - رأی میگیریم بپیشنهاد آقای

بیات آقایان موافقین قیام فرمایند

(اکثر برخواستند)

رئیس - تصویب شد

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم

شد)

رئیس مجلس شورای ملی

حسین پیرنیا

منشی م - شهاب

منشی دکتر احتشام طباطبائی

جلسه صد و هفتاد و هفتم

صورت مشروح مجلس

پنجشنبه چهاردهم خرداد

۱۳۰۴ مطابق یازدهم

ذی قعدة ۱۳۴۳

(مجلس ۳ ساعت قبل از ظهر بریاست

آقای آقا میرزا حسینخان پیرنیا تشکیل

گردید)

(صورت مجلس سه شنبه چهاردهم

خرداد را آقای آقا میرزا شهاب قرائت

نمودند)

رئیس - آقای میرزائی

(اجازه)

میرزائی - بنده در دستور عرضی دارم

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - بنده قبل از دستور عرضی

دارم